

Sygn. akt: I. C. 1681/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I. Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Kluczyńska
Protokolant:	Julita Katarzyna Mikłaszewicz

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2014 r. w Suwałkach

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko Gminie M. S.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej Gminy M. S. na rzecz powoda M. G. kwotę 2000,00 zł (dwa tysiące złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 5 listopada 2013 roku do dnia zapłaty;
2. Zasądza od pozwanej Gminy M. S. na rzecz powoda M. G. kwotę 100 zł (sto złotych 00/100) tytułem zwrotu opłaty od pozwu oraz kwotę 617,00 zł (sześćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt I. C. 1681/13

UZASADNIENIE

Powód M. G. wystąpił przeciwko Gminie M. S. z pozwem o zapłatę kwoty 2000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się też zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, że uiścił na rzecz pozwanego opłaty za wydanie kart pojazdów o nr rejestracyjnych : (...) w łącznej wysokości 2000,00 zł. Opłaty te dotyczyły samochodów sprowadzonych przez niego z kraju Unii Europejskiej. Podstawę pobrania opłaty stanowiło rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu. Powód wskazał, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 stycznia 2006r. orzekł, że rozporządzenie to jest niezgodne z Konstytucją wobec czego opłatę pobraną przez pozwanego na jego podstawie uznać należy za świadczenie nienależne, które pozwany winien mu zwrócić.

Nakazem zapłaty z dnia 30 października 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 2077/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie pozwu uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Gmina M. S. wniosła sprzeciw, zaskarżając je w całości oraz domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W sprzeciwie pozwany przyznał, iż pobrał od powoda opłaty za wydanie kart pojazdu wskazane w pozwie. Podniósł jednak, że czynił to w oparciu o obowiązujące przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty pojazdu (Dz. U. Nr 137 poz. 1310). Zdaniem pozwanego, jakkolwiek podstawa pobrania opłaty odpadła z dniem 01.05.2006 r., co świadczenie to czyniło nienależnym w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, to powód nie może domagać się jego zwrotu. Pozwany zużył bowiem wpływy uzyskane z tytułu opłat za karty pojazdu, nie będąc przy tym zobligowanym do liczenia się z obowiązkiem zwrotu.

Sąd ustalił, co następuje:

M. G. w dniu 31 marca 2005 roku sprowadził zza granicy samochód osobowy marki V. (...) o nr rej (...), w dniu 28 kwietnia 2005 roku – samochód marki S. (...) o nr rej (...), w dniu 11 sierpnia 2005 roku samochód osobowy marki V. (...) o nr rej (...), w dniu 10 stycznia 2006 roku – samochód osobowy marki V. (...) o nr rej (...);

(dowód: informacja z (...) k. 7-11).

Po sprowadzeniu ww. pojazdów, powód dopełnił formalności związanych z jego rejestracją i Urząd Miasta w S. wydał mu dowody rejestracyjne oraz karty pojazdu. Z tytułu wydania kart pojazdów M. G. uiścił łącznie kwotę 2000,00 zł (bezsporne).

Opłata w kwocie 500,00 zł za wydanie karty pojazdu była ustalona rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu -Dz. U. nr 137 poz. 1310 (bezsporne).

Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2006 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu jest niezgodny z art. 77 ust. 4 pkt. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym oraz z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz, że przepis ten traci moc z dniem 1 maja 2006 r.

Rozporządzeniem z dnia 28.03.2006r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz.U. nr 59, poz. 421 z 2006r.) Minister Transportu i Budownictwa ustalił wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu na kwotę 75 zł.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2007 roku Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł, iż art. 90 Traktatu Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on opłacie, którą należy zapłacić w danym państwie członkowskim za wydanie pierwszej karty pojazdu, która to opłata jest w praktyce nakładana w związku z pierwszą rejestracją używanego pojazdu samochodowego przywiezionego z innego państwa członkowskiego, lecz nie jest nakładana w związku z nabyciem w państwie pobierającym opłatę używanego pojazdu samochodowego, jeśli jest on tam już zarejestrowany.((...) 2007/12A/I- (...)).

Opłaty za wydanie karty pojazdu stanowią dochody własne Gminy M. S. i są rozdysponowywane na wydatki publiczne zgodnie z przeznaczeniem określonym w budżecie Miasta, przy czym ich wysokość nie jest ustalana przez samorząd terytorialny. W roku 2005r. budżet Gminy M. S. był budżetem deficytowym. Wydatki zostały pokryte z dochodów własnych, dotacji celowych, subwencji oraz kredytów – długoterminowego kredytu komercyjnego w wysokości 15.669.583 zł oraz pożyczki z Narodowego Funduszu Środowiskowego i (...) Wodnej 7.413,501 zł. Na koniec roku 2005 deficyt budżetowy Gminy M. S. wynosił 27.934.552,00 zł. W 2006 roku deficyt wynosił 23.855.000,00 zł, był również pokryty kredytem komercyjnym i pożyczką z Funduszu w wysokości równej kredytowi. Kredyt z kolei wynosił 23.556.000,00 zł (dowód: sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych –załącznik).

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie bezspornym było, że powód M. G. uiścił na rzecz Miasta S. opłaty za wydanie kart pojazdów sprowadzonych zza granicy w kwocie 2000 zł. Bezspornym było również, że podstawa pobrania opłaty w takiej wysokości wynikała z rozporządzenia Ministra Infrastruktury, które utraciło moc z dniem 1 maja 2006r. na skutek orzeczenia Trybunału

Konstytucyjnego uznającego przepis rozporządzenia ustalający wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu na poziomie 500 zł za niekonstytucyjny.

Spór pomiędzy stronami dotyczył kwestii czy na skutek utraty mocy obowiązującej przepisu regulującego wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu powodowi należy się zwrot z tego tytułu kwoty.

W pierwszej kolejności należało rozważyć podstawę dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia powoda. Powód domagając się zwrotu kwot wskazanych w pozwach wskazywał, iż pobranie ich od niego stanowiło świadczenie nienależne regulowane przez przepisy kodeksu cywilnego, jednocześnie powołując się w uzasadnieniu na niezgodność cytowanych przepisów z prawem UE, a ściśle – z art. 90 TWE.

W ocenie Sądu wskazywana podstawa prawna roszczenia jest prawidłowa.

Odnosząc się do kwestii zgodności pobrania opłaty z prawem unijnym, Sąd podkreśla, że zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego zobowiązuje do jego zastosowania w miejsce sprzecznych z nim przepisów prawa krajowego, niezależnie od wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Tym samym, postanowienie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 2007 r., wydane w sprawie C-134/07, wywołuje odmienne skutki niż wskazany wyrok Trybunału Konstytucyjnego. O ile TK wyraźnie zaznaczył moment utraty mocy przepisu, o tyle orzeczenie ETS powoduje utratę mocy zakwestionowanego przepisu *ex tunc*. Zdaniem Sądu oznacza to że, skoro opłata miała charakter publicznoprawny, jej pobranie jako niezgodne z prawem wspólnotowym mogło rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą na dwóch konkurencyjnych podstawach prawnych, tj. art. 417 k.c. skoro pobieranie opłat za kartę pojazdu oddano do wyłącznej kompetencji powiatów, aby zapewnić jednostkom samorządu terytorialnego możliwość finansowania albo art. 417¹ k.c., gdyż w wyniku wydania rozporządzenia powstała szkoda w majątku powoda.

Po pierwsze art. 414 k.c. stwierdzający, że przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu (nienależnym świadczeniu) nie uchybiają przepisom o obowiązku naprawienia szkody, statuuje zbieg roszczeń zarówno wobec różnych podmiotów (gdy oparte są na innych podstawach) jak i, w niektórych wypadkach, wobec jednego podmiotu. Sens tego przepisu polega m.in. na tym, że odpowiedzialność wynikająca z takich zdarzeń prawnych jak delikt i bezpodstawne wzbogacenie nie wyklucza się, a jedynie różni przez odwołanie do samodzielnych reżimów prawnych. Konsekwentnie - w wypadku odpowiedzialności różnych podmiotów przy konkurencyjnym zbiegu roszczenia z tytułu czynu niedozwolonego z roszczeniem z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia - uprawnionemu służy wybór roszczenia odszkodowawczego przeciwko sprawcy czynu wyrządzającego szkodę (art. 415 i nast. k.c. w zw. z art. 361-363 k.c.) albo roszczenia przeciwko wzbogaconemu o wydanie korzyści majątkowej uzyskanej bez podstawy prawnej kosztem jego majątku (art. 405-406 k.c.), a gdy korzyść była następstwem świadczenia nienależnego jego zwrotu (art. 410 k.c.).

Sąd ma samodzielną kompetencję do ustalenia niezgodności wskazanego rozporządzenia Ministra Infrastruktury, jako aktu prawnego niższego rzędu z ustawą (art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2011 r. II CNP 11/11) i prawem wspólnotowym (art. 9 w zw. z art. 91 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP).

W ocenie Sądu, zwrotowi na rzecz powoda podlega zatem pełna kwota uiszczona przez niego tytułem opłaty za wydanie karty pojazdu (500,00 x 4) Stąd też orzeczono jak w pkt. I wyroku. O odsetkach orzeczono w oparciu o art. 481§1 i 2 kc, przy czym wskazać godzi się, że datę początkową odsetek liczył Sąd od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu obejmujących żądanie zwrotu opłat uiszczonych po wydaniu wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdzającego niezgodność z Konstytucją rozporządzenia ustalającego wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu na poziomie 500,00 zł. Owe odpisy pozwów potraktował Sąd jako wezwania pozwanego do zapłaty (wezwań doręczonych pozwanemu przed tymi datami powód nie przedstawił).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art 98 § 1kpc.

SSR A. K.